

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Szerda
1927 március 23.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz.

ARA
12
FILLÉR.

Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai Rt. Előfizetési ár: 1/4 évre 36 Pengő, 1/2 évre 18 Pengő, 1/4 évre 9 Pengő, 1 óra 3 Pengő. Külföldre a kétszerese.

Debrecen,
XXV. évf. 67. szám.

Hegymegi Kiss Pál a parlamentben ma nagy beszédet mondott a diktaturáról, a királykérdésről, a hadikölcsön valorizációjáról és a nyugdíjas vasutasság súlyos sérelmeiről

Budapesti tudósítónk jelenti: Ma délelőtt mindössze 15 képviselő jelenlétében nyitotta meg a nemzetgyűlést ülést Zsitvay Tibor elnök. Mindenkinél feltűnt az érdeklődés hiánya éppen, amikor a jövő évi költségvetés tárgyalásába kezd a képviselőház.

Az elnök indítványára a néhány jelenlévő képviselő megszavazta, hogy a költségvetést nyolc óras üléseken megszakítás nélkül délelőtt 10 órától este 6-ig tárgyalják.

Temesváry Imre a költségvetési javaslat előadója statisztikai adatokkal igyekszik bizonyítani, hogy 1924-től mit tett a magángazdaságok megerősítésére a kormány. Elfogadásra ajánlja a költségvetést.

Hegymegi Kiss Pál:

A költségvetési vita az első alkalom, hogy az új országgyűlésben a közéleti kérdésekkel nagyobb vonalakban foglalkozhassunk. A magam részéről az 1926-i választási hadjáratmal kapcsolatos jelenségekkel kívánok foglalkozni, mely hajtóvadást — Vass miniszter ur szavaival élek, — a demokratikus polgári ellenzékét még ott, ahol kísérletezett is, ugyszólván teljes mértékben kiirtotta, itt az alsóházban egy mammoth-többséget teremtett, behozván a hivatalos jelölteknek egész tömegét.

Rá akarok mutatni azokra a következményekre, melyek a választások folytán előállnak,

így a parlamentárismus veszedelmére s az ennek alapját képező egészséges pártalakulások lehetetlen voltára, a diktatura és a reakció veszedelmeire, az osztályuralom káros voltára, sőtét gondunknak, a királykérdésnek esetleg a nemzeti akarat ellenére bekövetkezhető megoldására, a veszedelmes külpolitikai orientációkra.

Fel akarom tární a parlament kritiká hiányával előálló hátrányokat, melyek a bürokratikus és rendőri állam kialakulására vezetnek.

A protekciós rendszer kialakulását segíthetik elő, melynek egyes jelenségeit már a biztosítási törvényjavaslatnál is éreztük s a karitatív megoldási elvek hangsúlyozásával ezek a jelenségek burkolt formában más közéleti kérdések-nél is jelentkeznek. Indítványt akarok tenni a képviselői tevékenységüknek a közvélemény által való ellenőriztetésére. Köteleztem öhajtom a képviselőt, hogy minden olyan alkalmaztatást, melyből folyólag anyagi szolgál-

tatást kap, összeférhetlenség terhe mellett bejelentsen.

Mielőtt azonban ezekre a kérdésekre rátérnék, mint törvényhozónak kötelességemnek tartom rámutatni azokra a súlyos gravámenekre, amelyek egyes közéleti kérdéseknél jelentkeznek és föltétlenül szövé teendők.

A pengő árdragulást okozott

Ilyen a folyton fokozódó drágaság, mely nézetem szerint szoros kapcsolatban van a pengőérték bevezetésénél elkövetett ama hibával, hogy a tisztelt többségi párt a mult nemzetgyűlésen mellőzte az ellenzék

összességének ama kívánságát, hogy egységül a 10.000 papirkorona értékét vegye.

A 12.500 koronás osztószámmal súlyos drágulás következett be,

amely meghaladja azt a negyedértékét, 2.500 kornát is, mellyel az egységsszámításnál a tisztelt többség a kormány javaslatára a 10.000 koronától eltért. Aggályos ez a drágaság, mert az életstandardot emeli föl, amiből kifolyólag a államháztartásnál jelentős kiadástoppletek mutatkozhatnak.

A hadikölcsön valorizálása a nemzeti becsület kérdése

Övást kell emelmem a magam részéről is a hadikölcsöntartozások vállalásának teljes elutasítása miatt.

Tiltakoznom kell a karitatív megoldás ellen, mely egyeseknek protekció-szerű szánására vezethet, de a kérdést lényegében meg nem oldja.

Nézetem szerint a hadikölcsöntartozásoknak bizonyos mértékben való elismerése a nemzeti becsület kérdése s azoknak, kik az állam ügyeit intézik, találniuk kell módot arra, hogy ez a nemzeti tartozás bizonyos mértékben kiegyenlítettessék.

Államosítsák a közegészségügyet!

Sürgetem ismétlenül a közegészségügynek teljes vonalon való rendezését és államosítását. A nemzeti egészség védelme a legfontosabb állami feladat. Egyfelől elvissuk a székesfőváros tisztifőorvosának jelentését, ami vidéki gócpontokon is észlelhető, hogy

Budapesten és nagyobb városokban is az orvosok túlnagy számmal és munkanélkül vannak, míg ellenben a falus a városi külsőségek egészségügye a legteljesebb mértékben el vannak hanyagolva.

A járványok és nyavalyák ezrei pusztítanak, nincs rendszeres védelem azok ellen, sem preventív, sem represszív. Tessék a közegészségügy igazgatását államosítani, a szegény-betegek gyógykezeléséről hatósági orvosok utján gondoskodni az elhagyott társadalmi rétegek egészségügyének gondozását lehetővé tenni.

Itt kell megemlékeznem a nemzet nyomorultjainak és áldozatainak, a hadigondozottaknak szomorú helyzetéről, amely különösen

iskolába. Debrecenben, a kultúra városában is 12.780 az anafabéta.

Mindez a tanyai iskola hiányosságára vezethető vissza. Tessék ezt a nemzeti feladatot megoldani.

Amint az meg is ígértetett a mult nemzetgyűlésen,

sürgetlenem kell a hitbizományok eltörlését.

E középkori intézménynek ma már nincs semmi létjogosultsága. A felsőházban a nemzet arisztokratáinak külön törvényhozói szerepét biztosított a kormány. A mammoth-birtokok száma is óriási. Holott

ezek a mammoth-birtokok az én meggyőződésem szerint, gazdaságilag nem szolgálhatják a nemzeti célokat, szociális szempontból pedig súlyos kifogás alá esnek.

Immár befejezés előtti földreformunk, a középbirtoknak ment neki a hitelnek megalapozása nélkül vitetett keresztül. Minden vonalon súlyos kifogás jelentkezik vele szemben. Tessék ebben az agrárállamban a mammoth-birtokok megszüntetési, a birtokok szabadlorgalmát, a hitbizományok eltörlésével is biztosítani.

A földreform hiányosságai határozott segítség lenne, ha az állam nem kommunisztikus alapon, mint a muziknál tette, hanem állami járadékkötvények ellenében a tulnag birtokok egy részét — a 200 holdon feüli mezőgazdasági területeket értem — kisajátítaná, a örpebirtokok kiegészítésére, belső telepítésekre, a földreform folytán súlyosan szenvedett középbirtokok pótlására, továbbá kivándorolt vagy földönfutóvá tett magyar véreink közénk való telepítésére fordítaná.

Az aggkori biztosítás kérdésének intézményesen való rendezése, az aggkori biztosítás jótéteményének minden foglalkozási ág számára való lehetővé tétele elsőrendű nemzeti feladatként jelentkezik. Az aggkori biztosításra gazdának kereskedőnek, iparosnak és munkásnak, valamint a szellemi foglalkozást űzőknek egyaránt szükségük van. Tessék ezt a nemzeti biztosító intézetet minél előbb megalkotni, állami felügyelet mellett, de önkormányzati alapon. Bünös mulasztás, ha e téren késlekedés áll elő.

Nem térhetek ki a magyar nyugdíjasok panaszaival előtti sem. Sok jogos és az egyenlő elbánás elvét sértő panaszt halljuk e téren, mi képviselők, általánosságban és részletekben egyaránt. A választások során sem a hadikölcsönök, sem a nyugdíjasok nem kaptak oly elutasító feleletet, mint amilyeneket az utóbbi időkben felelős tényezőktől hallunk.

A vasutas nyugdíjasok sérelmei

Mint egy olyan városnak képviselője, ahol vasutas nyugdíjasok tömeges számban laknak, az ő kívánságukra külön is szövé kell

Debrecenben a kultúra városában 12780 anafabéta él

Egyetemünk hála Istennek van elég. Átvettük a porosz iskoláztatás egész rendszerét. Most már gondoskodnunk kell a legfontosabb s Alföldünket legégetőbben érintő tanyai iskoláztatás nehéz problémájának megoldásáról. De nemcsak szabályokkal, nemcsak korteskedésre alkalmas tanyai tanítókkal, hanem tettekkel és áldozatokkal, komolyan.

Debrecen, az én városom, egyetemi város, ahol egyik kiváló tanügyi embernek, Rábold Gusztávnak kimutatása szerint 40 elemi iskola működik.

E 40 elemi iskolából több mint a felét az egyházak tartják fent. A város 13.480 iskolaköteles gyermeke közül csak 7183 jár

tennem a nyugdíjas vasutasságot ért fokozott sérelmet.

Ebben az irányban interpellációt is jegyeztem be a kereskedelemügyi miniszter urhoz, azért, hogy a magyar nyugdíjas vasutasság az ő gravámenjeire kielégítő választ kapjon.

Az interpelláció célja, hogy válasz nélkül ezek a kérdések ne hagyassanak. Magának ennek a kérdésnek komplexumát, mint-hogy az interpellációs idő, a nyugdíjra erre nem elégséges, a kereskedelmi tárca általános vitája során kívánom előterjeszteni.

Végül megkérdem a kormánytól, mi lesz az árvák pénzével? Hét éve kísért már ez a kérdés. A biztosítótársaságoknál nagylelkűleg tekintetbe vette a kormány, hogy hadikölcsönt kellett jegyezniük. A gyámpénztáraknál maga az állam intézkedett a hadikölcsönjegyzések iránt. Gyámügyigazgatásunknak bürokratikus bonyolult és nehéz rendszere, a közgondozásba vett pénzek megmentését lehetetlenné tette. Itt az állam elsőrendű felelős tényezőként jelentkezik. Vagyonok és vagyonok mentek tönkre. És éppen

a legelhagyottabbak, az árvák és a gondozottak vagyona.

Minő megoldási módokat tervez a kormány? Eddig úgy tudom, hogy csak statisztikai adatot gyűjtött. Ez nem elég s e kérdések kitolása súlyos hátrányokat eredményez az istápoltnál és esetleg súlyos hátrányokat jelenthet az államra nézve.

A javaslatot nem fogadja el. (Taps és éljenek, szónokot számosan üdvözlök.)

Ernszt Sándor: Hegyemégi beszédével kapcsolatban a pengőkérdésről szól. Akárhogyan rendezték volna a valutát, ez drágulást idéz elő. A tanárképzésről beszél, majd a Németországgal való gazdasági kapcsolatokat sürgeti. A vámtételek óriásiak.

Gaál Gaszton: Ez a legnagyobb bűn az ország ellen.

Ernszt Sándor: Veszedelem, hogy keze mindenben benne van. Felkiáltások: Falu Szövetség! FAKSZ!

Ernszt Sándor: Olyan diplomáciát sürget, amely a magyar jövőt készíti elő. A javaslatot elfogadja.

Gömbös szerint burkolt diktatura van

Gömbös Gyula: Külpolitikai aktivitást sürget, Berlin, Róma, London felé való orientálódást. Belpolitikai kérdésekre áttérve kijelenti, hogy 25 ébredőnek kellene itt ülni más választási rendszer mellett.

A kormány fasiszta stílusban bonyolítja le a választásokat.

BORSALINO kalap
28.— pengő
FEKETÉNÉL.

Tekintse meg
Márton Gyula és fia
kirakatait.

Kitűnő minőségű **dívatingek,**
selyem mellé 6 P.
Wernernél.

RAMMINGER hölgyfodrász
Varga utca 1.
Henné hajfenés specialista.
Diploma Páris 1926.

Ezt a stílust szereti, ha ez az erőszakoskodás nagy célt szolgál.

Nagy belpolitikai, vagy külső cél érdekében mindig helyesli az erőszakot, csendes kormányzásra azonban nem. A kormány ad abszurdum vitte a nyílt szavazást, ma burkolt diktatura van. A diktatúrát szereti, de csak a nyíltat, a látszatokat nem. A szellemi és fizikai munkás egyforma megbecsülését sürgeti beszéde további részében.

Félórás szünet után megkezdődik a délutáni ülés szintén csekély számú képviselő részvétele mellett.

Szcitovszky belügyminiszter az ülés végén szóba hozta a Gaál Gaszton és közte felmerült incidenst. Kijelentette, hogy an-

A jog- és pénzügyi bizottság javasolja az egyetemi központi épület építéséhez a két és félmillió aranykoronás hozzájárulást

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága kedden délután Vargha Elemér dr. tb. főjegyző elnöklése alatt ülést tartott. Az ülésen igen fontos közgyűlési ügyeket tárgyaltak, amelyek közül leghosszabban a központi egyetemi épület felépítésének ügyével foglalkoztak a bizottság tagjai.

Csürös Ferenc dr. tanácsnok ismertette az ügynek állását, amelyről a Debreceni Független Újság már több ízben közölt cikkeket. A miniszter ez ügyben kelt leirata szerint

a kultuszminiszter a központi egyetemi épületet csak az esetben építi fel, ha a tervezett 5 millió aranykorona költségre a város két és fél millió aranykoronával hozzájárul.

A hozzájárulási költség felét tartozik a város 1927. év végéig, a másik felét 1928-ban az építési alap pénztárába befizetni. Megjegyezte a miniszter, hogy a botanikus kert létesítésével kapcsolatban annak kerítését is meg kell csináltatni, addig, amíg az utnókat ki nem tűzik és nem közlik a miniszterrel. A városnak az egyetemről a sporttérig és az Augusztáig vezető utat meg kell építenie. Az előadó tanácsnok azt az előterjesztést tette: javasolja a bizottság a közgyűlésnek, hogy a hozzájárulást megajánlja, az utakat megépítteti, a tanácsot utasítja, hogy a szükséges összegnek hitelművelet útján való fedezéséről gondoskodjék. Kijelenti azonban, hogy

a városi közkórházal visszaveszi, hogy annak értékesítéséből a most felajánlott összeget visszanyerje.

Markovits Elemér dr. a javaslat ellen szólal fel. Nem tartja időszerűnek, hogy az egyetemi központi épületet most építsék fel. Nem elsőrangú érdeke ez a városnak, amikor a legnehezebb időszak következik a városra, hogy még ezzel a teherrel is súlyosítsák helyzetét.

Annak idején hozott nagy ajándékaival a város mindent megtett, amit a kultúra érdekében meg tudott tenni. A kormány Debrecennel szemben mindig a legridegebb álláspont-ra helyezkedett és a város

nak idején felhevült állapotban elragadtatta magát Gaál Gaszton egyik állításával kapcsolatban és olyan kifejezést használt amellyel sérteni ugyan nem volt szándékában de azt mégis sértő szándékúnak minősítették. Ezért kéri azt meg nem történnék tekinteni és afelett sajnálkozását fejezi ki. (Nagy taps a Ház minden oldalán.)

Gaál Gaszton kijelentette, hogy a belügyminiszter nyilatkozatát teljes reparációnak tekinti, azt megköszöni és az incidenst ezzel befejezettnek tekinti. (Taps a Ház minden oldalán.)

Szcitovszky Béla és Gaál Gaszton azután a Ház hosszantartó éljenek és taps közepette kezelt fogtak.

Az interpellációs könyv felolvasásával este félhétkor ért véget az ülés.

most újabb nagy áldozattal jöjjön a segítségére.

Ma már a munkaalakmak teremtésének a kényszere sem áll fenn a városra nézve. Ellenzi a két és fél millió aranykorona megajánlását. Ha mégis az előadó javaslatát fogadnák el, akkor a hozandó határozatban szögezzék le, hogy ennél az összegnél többet a város semmiesetre sem ad és hogy entozik az állam az építéshez azonnal hozzákezdeni. Elismeri, hogy a református kollégium szép és nagy áldozatot hoz a kollégium átengedésével, de a város is sok áldozatot hozott a kollégiumért és ezért még két évig várhat a kollégium. A hozzájárulás megajánlásának feltétele legyen a városi közkórház visszaadása.

Misztli Károly dr.: A közkórház visszaadására a kötelezett idő már beállott és a régebbi megállapodás szerint is vissza kell kerülnie a város szabad rendelkezése alá.

Markovits Elemér dr.: Igen, de a népjóléti miniszter nem engedi. Vásáry István dr.: Akkor fizet. Ekl József ellenzi az előadó javaslat elfogadását.

Magoss György dr. polgármester: Általában az a felfogás, hogy mi az egész vállalt összeget annak idején kifizették. Ha ez így lenne, a kultuszminiszternek nem lenne bátorsága ilyen követeléssel fellépni. Azonban a miniszter számítása szerint mi csak 3.700.000, a mi számításunk szerint pedig valamivel többet, mint 4 millió aranykoronát fizettünk ki jó pénzben. Úgy, hogy ha most ezt a két és fél millió koronát ki is fizeti Debrecen városa, akkor sem fizette meg az egész kötelezett összeget.

A miniszterelnök jelenlétében tartott értekezleten az elő a választás elő állítottak, hogy vagy fizetünk, vagy belátható időn belül nem lesz meg a központi egyetemi épület.

Már azt is mondták, hogy itt mindenki megszavazná a hozzájárulást, az egésznek egyedül a polgármester az ellenzéke. Ezt a két és fél millió koronát nekünk meg kell fizetnünk, ha az ingünket is adjuk oda. Óriási érdekünk a kollégium szabaddá tétele is. Hiszen éppen azért nem tudjuk ellátni, nevelni az ifjúságot, mert a kollé-

giumot az egyetem foglalja el.

Meg kell adni a kollégiumnak a lehetőséget, hogy szabadon rendelkezék az épületével. Ez nemcsak magyar prototans érdek, hanem a magyar kultúráé.

A kórházra vonatkozóan a kultuszminiszter kijelentette, hogy az összes klinikákat kiköltözteti tavasszal elkészült új klinikai telepre és így a városi közkórházra szüksége nem lévén, azt visszaadja. A népjóléti miniszternek a közkórház egy részére van csak szüksége. Ez ellen sincs kifogása: vegye meg, a többi megmaradó részét pedig a város majd értékesíti. A hozzájárulásra vonatkozóan azt kívánja kikötni, hogy az esedékes összegeket előbb mindig az állam fizesse be.

Versényi Tibor dr. azt óhajtja a határozatban kifejezteni, hogy

a város a költségek felét, de legfeljebb két és fél millió aranykoronát ad.

Hegedűs Jenő dr. is ilyen értelemben szólal fel.

Hosszu vita indult meg azután, hogy megvannak-e már a központi egyetemi épületek tervei és ha igen, milyen kivitelűnek terveztek meg az épületet. Sokan a tervek meglététől és azoknak a város-hoz való leküldésétől akarták függővé tenni azt, hogy a hozzájárulást most megszavazzák-e vagy sem. Versényi Tibor dr. azonban rámutatott, hogy részben azért, hogy az egész ügy függőben ne maradjon, másrészt, hogy a kormány a most folyó költségvetési tárgyalásoknál az építési költségeket a maga részéről is be tudja állítani a költségvetésbe, szükségesnek tartja, hogy a város elvben szavazza meg a hozzájárulást.

Sebestyén Lajos megjegyzi, hogy az 1914-ben megkezdett tervek, amelyek már az eredeti elgondoláshoz módosításai, három példányban is megvannak Debrecenben: a jogkari dekánnál, Kenézy Gyula dr.-nál és az építés vezető-ségénél.

Markovits Elemér dr.:

Sem a helyet nem ismerjük, sem a terveket, sem a szükséges összeget, de azért megszavazzuk.

Balog István: Meg kell szavazni a hozzájárulást s akkor a miniszter is sürgetőbb jón a munkákkal.

Ekl József: Igen, majd Olaszországból.

A bizottság végül is abban állapodott meg: javasolja a közgyűlésnek, hogy a hozzájárulást elvben szavazza meg a központi épület építésére azzal, hogy a kultuskormány az esedékes összegeket mindig a város előtt fizesse be z építési alapba, a terveket sürgősen küldje le és a közkórházat adja vissza.

Több kérelem elintézése után kimondta a bizottság: javasolja a közgyűlésnek, hogy a Debreceni Lovaregyletnek a májusi löversenyekre 1000 pengőt szavazzon meg támogatásul.

Feliratot javasol a bizottság az iránt, hogy a kormány a középiskolai levante és katonaképzésnél az uszás oktatását tegye kötelezővé.

Javasolja a bizottság a közgyűlésnek, hogy a római katolikus főgimnáziumi bizottságba Csürös Ferenc dr.-t és Misztli Károly dr.-t.

az iskolaszékbe pedig *Mihalovits Jenő, Uhlarik Béla, Than Gyula* és *Rickl László* dr. bizottsági tagokat küldje ki.

A csendőrkereleti palota

ügyében a bizottság azt javasolja a közgyűlésnek: mondja ki, hogy elvben hajlandó a Salétrom laktnya előtt fekvő tórból ingyen telket adni azzal, hogy tartozik a belügyminiszter 1928. őszig ott olyan épületet emeltetni, amelyben az összes csendőrségi személyek és intézmények elhelyezhetők legyenek. Más támogatást a város nem adhat. E tekintélyes áldozatának feltétele azonban, hogy a csendőriskola a régi csapatkórházat, amelyet hat év óta megállapodás nélkül használ, azonnal elhagyja úgy, hogy

szeptemberre a régi csapatkórházbeli iskola kifejleszhető legyen.

Több kisebb jelentőségű ügy tárgyalása után az ülés, amely a boltberek és biztosítékok ügyét is tárgyalta, de amelyekről más helyen emlékezünk meg, hét óra előtt véget ért.

Szerelmi bánatában öngyilkos lett egy komádil gazdalegény

T. Nagy István komádil 25 éves legény a napokban a szőlőben felakasztotta magát a lugás gerendájára. Mire a család tagjai észrevették, már meghalt. A csendőrök megindították a nyomozást annak megállapítására, hogy miért lett öngyilkos a falu egyik vagyonos gazdájának legényfia, aki még az öngyilkosság előtt való napon is vidáman mulatozott barátaival. Az öngyilkos legény zsebében egy levelet találtak, melyben megírta, hogy azért dobja el magát az életet, mert az édesapja nem engedte elvenni azt a leányt, akit szeret. A csendőrök kihallgatták a legény apját, aki elmondta, hogy a fiával tényleg összeveszett a lány miatt. Azt látta, hogy a fia nagyon szomorú, de arra nem gondolt, hogy öngyilkos lesz.

Ha tudtam volna, — mondta — hogy a fiu annyira szerette azt a leányt, hát hozzájárultam volna a házassághoz.

A csendőrök jelentették az öngyilkosságot a debreceni ügyészségnek, mely a temetése az engedélyt megadta.

Szántó Győzőné meghalt

A debreceni társadalom egyik közkedvelt, szellemes asszonya hunyta le tegnap reggel örök álmora szemét. Szántó Győzőné a társasélet egyik legkedveltebb tagja volt s a háború előtt háza központ volt, ahol sok előkelő vendég is megfordult, ha Debrecenbe jött. Így dr. Hegedűs Lőránt sohasem mulasztotta el felkeresni a sziporkázó szellemességű uriaszonyt. Szántó Győzőné élénk részt vett a jótékony egyesületek, népkönyha, nőegyletek életében.

Szántó Győző gyáros, a kiváló filantróp, 1926 májusban halt meg s felesége pár hónap múlva követte. Szántó Győzőné temetése március 23-án, szerdán délután 3 órakor lesz a Piac ucca 49. számú gyászházban. Halálát gyermekei, Hajdu Imréné, Lindner Leoné és Szántó László gyárigazgató, unokái, sógora dr. Szántó Sámuel vezérigazgató és kiterjedt rokonság gyászolja. Öszinte részvét kíséri utolsó útjára.

Évenként 100.000 pengővel növekszik Debrecen város nyugdíjvetési kötelezettsége

A város 1927. évi költségvetéséhez

Hogy a város költségvetésének normális kerete nem alakulhatott ki s hogy a költségvetés egyensúlyja, amelynek szükségét a városi főszámvevő jelentésében hangoztatta, nem volt elérhető, még kevésbé biztosítható, azt igen nagy részben a nyugdíjalap szükségletének **horribilis arányú növekedése** okozza. Itt mutatkozik teljes és helyrehozhatatlan vigasztalanságában a három évvel ezelőtti végrehajtott **létszámcsökkentési akció** hatása. Erre a műveletre tudva, törvény kötelezte a várost és a létszámcsökkentés azt célozta, ugyan, hogy **apassza a közigazgatás személyi terheit**, a valóság azonban azt bizonyította, hogy az akció révén a kifizetett céllal éppen ellenkezően: **megszaporodtak a terhek**, mert állások nem szűntek meg, legalább is nem számottevő módon, vagy ha meg is szűntek egyik-másik állást, a gyakorlati élet követelményének megfelelően föl kellett támasztani és be kellett tölteni. Így történt azután, hogy egyik-másik állás után a város két **tisztviselő fizetését** kénytelen folyósítani: az **aktív és a nyugalmi** vonult tisztviselőt, pedig a B) listára helyezett tisztviselők túlnyomórésztben munkaképesek voltak és koruknál, valamint szolgálati idejüknel fogva is hosszabb ideig számíthatott a város az ő tényleges működésükre. Az **alapk és alapítványok** költségvetéséhez fűzött indokolásból az alábbiakban idézünk egyes érdekesebb tetteket az évi összes nyugdíjilletményekről.

Aczel Géza ny. műszaki főtanácsos 13.986 P. 02 f.

Bakó György ny. adófőoszt. 4.199 P. 14 f.

Csoka Sámuel ny. polgármesterh. főjegyző 12.169 P. 46 f.

Kondor Kálmán ny. főszámvevő 11.568 P. 50 f.

Medgyaszay Miklós ny. árvászerk. elnök 12.886 P. 87 f.

Pető Lajos ny. főmérnök 6.028 P. 20 f.

Rostás István ny. rendőrfőkapitány 12.643 P. 66.

Nem említjük fel azokat a tisztviselőket, akik szintén a B) lista életbelépése idején vonultak nyugalmi, élve azzal a joggal, hogy önként kérjék nyugdíjaztatásukat, sem azokat, akik hosszú szolgálati idejük folytán különben is közel voltak ahoz, hogy nyugdíjaztatásukért folyamodjanak. A természet rendje folytán is egyre növekszik a nyugdíjazottak s az elhunyt tisztviselők nyugellátás alá eső hozzátartozóinak a száma és ezzel egyenes arányban a város nyugdíjterhe. A nyugdíjalap szükséglete 1913-tól 1917-ig ötödfélseresre emelkedett; a szükséglet ugyanis

1913-ban 175.515 P. 25 f.
1927-ben 790.550 P. — f.

A nyugdíjak terheit közel kilencszázötven a **házipénztár** kénytelen viselni, mert a nyugdíjalap 802.150 pengő fedezetét csak egy tizedrészben szolgáltatják a nyugdíjárulokok, az utadópénztár, a vállalatok hozzájárulása, a telepítési díjak és más csipp-csüpp

Tányérsapkás fiatalemberek tüntettek az olasz és francia követség előtt

Budapest, márc. 22. Ma délután egy órakor mintegy kétszázötven tányérsapkás diák felvonulást rendezett; a tüntető diákcsoport az olasz követség Eszterházy uccai épülete elé vonult és ott

Mussolinit és Olaszországot éltette.

A felvonulást minden bizonnyal előre megbeszélte a rendőrség, mert miután abbahagyták Mussolini éltetését, mellékutcákon át elmentek a Reviczky uccába a francia követség elé, ahol azután

francia-ellenes tüntetést rendeztek.

A francia követség természetesen azonnal telefonon értesítette a főkapitányság államrendészeti osztályát, amely viszont a nyolcadik kerületi kapitányságot szólította fel intézkedésre. A nyolcadik kerületi kapitányságról Radák dr. rendőrtanácsos orjáratot küldött ki a tüntető diákok szétosztatására.

Miközben a franciaellenes tüntetés lezajlott, a budapesti angol követ véletlenül éppen

Egymást pusztítva, rendetlenül menekülnek az északi csapatok Sanghaiból

London, március 22.

Az angol politikai és gazdasági körökben mindenki tisztában van azzal, hogy a polgárháború, amely a Jang-Cse-Kiang (kék folyam) termékeny földjeit, nagy gyárvárosait és forgalmas kikötőit Észak-Kína és Dél-Kína között hosszú esztendőket óta folyik, legalább is egy időre eldőlt, — még pedig Dél-Kína győzelmével.

Sanghai, Kína legjelentősebb városa, ha hivatalosan még nem is került a forradalmi délkinai csapatok hatalma alá, a valóságban már elesett.

Maguk az észak-kinaiak mögött álló szövetséges európai hatalmak tanácsolták a várost védő saantungi csapatok vezéreinek, hogy ne fejtessenek ki további ellenállást, mert

tételek. A városi házipénztár

1913-ban 106.781 P. 44 f.
1927-ben 706.853 P. — f.-rel dotálja a nyugdíjalapot és minden bizonnyal a nyugdíjak lesznek a városi költségvetés legsúlyosabb teherterele ezután is, hiszen a házipénztárt évről évre mind erőteljesebben veszi igénybe a nyugdíjalap: az utolsó békeév 106.781 P. 44 fillérje 1925-ben 520.506 P. 42 f.-re, 1926-ban 619.268 P. 48 f.-re, 1927-ben 706. 853 P.-re szökött, az évi átlagos emelkedés tehát körülbelül 100.000 pengő.

a francia követségen tartózkodott.

A tüntető diákokat egy sújtásos magyar ruhába öltözött ember vezette, a kapu előtt összegyűlt tömeg alkalmi dalt énekelt, majd pedig papírlapot ragasztottak a követség kapujára. A papírlapra irt szöveget azonban nem sikerült megállapítani, mert a papírdarabot leszakították, még mielőtt a rendőrség emberei megérkeztek volna.

A diákok ugyanis pár pernyi füttyülés és abcugolás után eltávoztak, a szélrózsa minden irányában elszéledtek.

A kerékpáros rendőrök már nem találták tüntetőt a helyszínen.

A rendőrség államrendészeti osztálya természetesen azonnal megindította a nyomozást, amely hívatta lesz megállapítani, hogy kik szervezték a tüntetést. Azt már eddig is sikerült megállapítani, hogy egyes tüntetők kezükben lobogtatták a „Paris Midi”-nek azt a számát, amelyben olaszellenes cikk jelent meg.

ennek csak Sanghai ipara, kereskedelme és lakossága fizetné meg az árát.

Nanking, Sanghai elesett és Sang-Kai-Cse katonai fővezér csapatai feltartóztatlanul nyomulnak előre;

ha eddig még megálltak Sanghai külvárosában, ezt csak azért tették, hogy a város átvétele előtt Pis-U-Csen saantungi generálissal megegyezzenek s a főlősleges vérontást elkerüljék.

Mialatt a katonák győzelmesen nyomulnak előre, az északi tábornokok seregei, úgy látszik, teljesen szétzülnek; Csang-Cso-Lin mandzsuri dik-tátor és Vu-Pei-Fu seregei egymást pusztítják el, a harmadik északi fővezér, Szun-Csuang-Fang, Sanghai volt parancsnoka pedig, miután átadta a helyét Csan-Csung-Csang-nak, elmenekült Kinából.

London, március 22.

Az angol lapok ma reggel részletes jelentéseket közölnek a teg-

ADA SARI
a világ legkiválóbb koloratur énekesnőjének
egyetlen hangversenye
március hó 24-én az Arany Bika dísztermében. — Kezdeté 8 órakor.
A jegyeket a Méliusz könyvkereskedés árusítja.

Selyemszőrű kalapok
12. — pengő
FEKETÉNÉL.

városgazda, a házmester, hét kocsis, két soffőr számára kell lakás és a kocsihoz szin, a fogáshoz nagy udvar. A maga részéről ezt a megoldást ajánlja.

Sebestyén Lajos is ezt a megoldást ajánlja minden más tervvel szemben, mert a Szappanos ucca 25. számú telek kicsi, pedig a két intézmény részére legalább 1000 öf területre van szükség.

Többen szölköztek hozzá a kérdéshez, amelyben végül Magoss György dr. polgármester általános helyeslés közben hirdette ki a határozatot, amely szerint az együttes bizottság a közgyűlésnek a Dobozi temetőbeli telek felhasználását javasolja s egyben javasolja azt is, hogy a városgazdai hivatal és városi istálló építési költségeinek fedezetül a felveendő törlesztéses kölcsönt jelölje meg.

HIREK

— **Impozánsnak ígérkezik a Petőfi Társaság debreceni előadása.** Megírtuk már, hogy Debrecen város és a Csokonai-Kör meghívására a budapesti Petőfi Társaság ünnepi előadást rendez vasárnap délelőtt 11 órakor a vármegyeháza dísztermében. Országos irodalmi és művészi nevek tarkállanak egymás mellett a műsoron: Pekár Gyula, Farkas Imre, Császár Elemér, Vionovich Géza, Lampérth Géza, Koroda Pál, Oláh Gábor mind ismert nevek. Nyegre Rózsit csak a fővárosi irodalmi köreiben ismerik még, de vasárnapról kezdve Debrecenben is meg fogják szeretni. Nagy Margit gyönyörű hangja az operánál vezető szerepekben, itt Petőfi-dalokban érvényesül. Üdvözlő beszédek mondának a főispán, a polgármester és a Csokonai-Kör elnöke. A Petőfi Dalkör a Himnusz és a Hírszekegyet énekl.

— **Templomi hangverseny.** A debreceni evangélikus egyház március 27-én vasárnap délután 6 órakor a Miklós uccai ev. templomban az új templom alapja javára orgona és gordonka hangversenyt rendez. A bejáratnál 1 vagy 2 pengőért a műsor megváltása kötelező. Műsor: 1. Porpora—

Boss: Fuga. Orgonán játsza Becht József orgonaművész, zenetanár. 2. Corelli: Andagio. Gordonkán játsza Haydu István gordonkaművész. 3. Művészet és hit. Rövid előadás. Tartja: Farkas György. 4. Haydu: Andante. Gordonkán játsza: Haydu István. 5. a) S. Karg—Elest: Eutrata. b) S. Karg—Elest: Angelus. Gordonkán játsza: Becht József. 5. Szabolcska Mihály: Bibliám mellett. Batáry Imre: Szól a harang. Előadja: Batáry Imre. 7. Schubert: Litánia. Gordonkán játsza: Haydu István. 8. Dr. Wolckmar, op. 75. Szonáta. Orgonán játsza: Becht József.

— **Hol lesz ma szerdán áramkorlátozás?** Ertesítjük villamos áramfogyasztó közönségünket, hogy e hó 23-án, szerdán déli 12 órától délután 2 óráig a hálózatunkon eszközöndő munkálatok miatt az Arpádtér Csapó kert, Kut, Nyil, Homok, Apalfy, Nagy J., Hacházi ut és ucca, Nagyerdő és Pallagpusztán nem lesz villamos áramszolgáltatás. Villamosságát váltalat.

— **Cserkész teaestély.** A debreceni ref. tanítóképzőintézet „Törekvés” cserkészcsapata 27-én délután 5 órakor táncmulatsággal egybekötött teaestélyt rendez a ruvieszkert uccai ref. elemi iskola nagy mozitermében. Teázás közben az intézet jóhírnevű zenekara szórakoztatja a közönséget, Szenyenyi Gábor örvezető a tisztüredi tábori naplóból olvas fel érdekes epizódokat, Bencsik Arpád segédörvezető magyar dalokat énekel, Szakmári István cimbalom kísérletével.

— **Nyomoz a rendőrség a Hatvan uccai elgázolás ügyében.** Megírtuk, hogy a Hatvan uccán héttől délután egy vágató szeker elütötte Ungvári Juhanna, régi téglavetőben lakó asszonyt, aki súlyos sérüléseket szenvedett. A mentők kiszállították a sebészeti klinikára, de ott nem vették fel, mert minden ágy foglalta volt. Így a mentők az összezuott testű asszonyt kénytelenek voltak kivinni a téglavetőben lévő lakására. A rendőrség megindította a vizsgálatot annak megállapítására, hogy kinek a tulajdona volt az a ket ló, amely megvadulva végig száguldott a Hatvan uccán.

— **Megjelent a Debreceni Szemle.** Hankiss János és Millecker Rezső professzorok szép és merész terve valóra vált: Debrecennek tudományos folyóirata van. A Debreceni Szemle eső, ket-tős száma megjelent, fényes kiállításban, gazdag, komoly, magas színvonalu tartalommal. Az első szám irodalmi, nyelvészeti és történelmi cikkeket tartalmaz, a hozzáfűzött második természettudományi értekezéseket közöl. Az előbbiek közül, Magoss György polgármester lelkes beköszöntő سراín kívül megemlítjük Nagy József pécsi professzor bölcsélet-történeti tanulmányát, Zsigmond Ferenc és Hankiss János irodalmi értekezéseit, R. Kiss István történelmi cikkeit és Kiss Richárd filológiai forrás-tanulmányát. Az utóbbiak közt Millecker Rezső, Berényi Dénes, Rapaics Rajmund, Nagy Jenő és mások földrajzi, természetrajzi, kémiai értekezését találjuk. Mindkét szám értékét magas szempontu figyelő-rovat teszi teljessé. A 9 ives füzet részletes ismertetésére és méltatására vasárnapi számunkban visszatérünk.

— **Legújabb zeneműslágerek:** Peng a pengő P 2.40; Szeret-e még? P 2.40; Lesz maga juszit is az enyém P 2.40; Jaj de bajos... P 2.40; Halló, ha nincs számár is jó P 2.40; Stux maga vérbeli párisi lett P 2.40 stb. stb. Kaphatók Hegedüs és Sándor rt. könyv- és zeneműkereskedésében. Ujdonságok állandóan érkeznek.

— **Alföldi autóközlekedési vállalat** legújabb típusu, kényelmes, szép autói helyi és vidéki utakra megrendelhetők a 15-09. számú telefonon.

— **Legújabb zeneműslágerek:** Peng a pengő P 2.40; Szeret-e még? P 2.40; Lesz maga juszit is az enyém P 2.40; Jaj de bajos... P 2.40; Halló, ha nincs számár is jó P 2.40; Stux maga vérbeli párisi lett P 2.40 stb. stb. Kaphatók Hegedüs és Sándor rt. könyv- és zeneműkereskedésében. Ujdonságok állandóan érkeznek.

— **Kultrest a Munkásotthonban.** A debreceni Munkásotthon nagytermében, ma szerdán este pontosan 8 órai kezdettel tartalmas műsoru kultrestély lesz. Az estély legsúlyosabb értékét Gergely Sándor, az országoshírű fiatal író előadása jelenti, aki „Dózsa György és kora” címmel világít rá az első nagy magyar parasztlázadás okaira. A műsoron ezenkívül szavalatok, kis ikabarétréfák és munkásdalárda számok szerepelnek.

— **Éleslővészet a Sárkut-tanyánál.** A helybeli 11-ik honvéd gyalogezred folyó évi március hó 30. 31., április hó 7, 8, 21, 22, 28, 29. napján reggel 7 órától délután 2 óráig a pallagpuszti vasuti állomás közelében a Sárkut-tanyánál levő katonai lőtérén éleslővészetet tart. Az érdeklt közönség ezeken a napokon a tilalmas területen vagy annak közelében ne tartózkodjék s a lezárt részre semmiféle állatot ne hajtson. A lezárási idő alatt a Debrecen—Hajdusámszon közötti országuti forgalom 2 óránként 20 percnyi időtartamra járművek részére szabaddá tétetik.

Nyakkendő ujdonságok óriási választékban Wernernél.

— **Személyesen győződjék meg** elsőrendű munkámrol, olcsó áramról és áruim kiváló minőségéről. Roth Márkus az angol uriszabó, — Bika-bérház, József kir. herceg u. 1. sz.

— **Zeneműujdonságok,** a legújabb tangó shimmy, fox-trott, charleston, operettek stb. óriási választékban kaphatók Aczél Henrik modern antiquáriumban, Első Takarékp-alota.

— **Alföldi autóközlekedési vállalat** legújabb típusu, kényelmes, szép autói helyi és vidéki utakra megrendelhetők a 15-09. számú telefonon.

— **Legújabb zeneműslágerek:** Peng a pengő P 2.40; Szeret-e még? P 2.40; Lesz maga juszit is az enyém P 2.40; Jaj de bajos... P 2.40; Halló, ha nincs számár is jó P 2.40; Stux maga vérbeli párisi lett P 2.40 stb. stb. Kaphatók Hegedüs és Sándor rt. könyv- és zeneműkereskedésében. Ujdonságok állandóan érkeznek.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:
SZERDA délután: **Aranylakodalom.** Ifjúsági előadás. Este: **Aranyhattyu.** Operett.C) bérlet.
CSÜTÖRTÖK délután: **Aranylakodalom,** Ifjúsági előadás. Este: **Aranyhattyu.** Operett. D) bérlet.

A színházi iroda hírei:
A ma délutáni ifjúsági előadásra néhány visszamaradt jegy van!
Holnap, csütörtök délután megismétlik az
ARANYLAKODALOM
című nagysikerű látványos színművet, melynek tárgyát Rákosi Viktor az 1848—49-i szabadságharcból merítette.

Rheuma
legkellemesebb hatásos
gyógyszere
Salvator forrás.

Ma, szerdán este C) bérletben, holnap este D) bérletben:
ARANYHATTYU
az idény legjobb operettje.
Pénteken délután, Gyümölcsoltó Boldogasszony napján általános közkívánatra:
ASSZONYKAM
Jegyelővét mérsékelt délutáni áron!
JÖN!
NEM NŐSÜLÖK!
A budapesti Vigszínház sláger-vígjátéka.

Kolbay, Timár Ila, Szilágyi Marcsa, Antók, Tamás, Károlyi, Szabó és Szigeti minden este fellépnek az **ARANYHATTYU**-ban!

Az Aranyhattyu operett kottája kapható Hegedüs és Sándor r.-t. zeneműkereskedésében. — Telefon 54.

Mozgósínházak:

Szerda, csütörtök:
APOLLO: Kizárólag felnőtteknek: Rascasse kapitány a kalózverő, tengeri dráma az Antillák világából 12 felvonásban. — Az annyira divatos csempészéssel foglalkozik egy érdekes kalózdrama keretén belül, nagyon szép tengeri felvételekkel, amely néla a képzelődeség viszi a cselekményt — Megelőzi: Magyar Híradó.

VIGSZÍNHÁZ: Két sláger egy előadásban! I. Párbaj a pusztán, társadalmi dráma 10 felvonásban, a főszerepben Greta Garbo. Vad romanikus dráma az argentiniai pampákon, ahol a párisi nő minden férfit langra gyújt s minden új izgalom egy tragédiának a keletkezése. Csupa látványos érdekesség és pompás felvételek. — Megelőzi II. Uram, On megcsal, vígjáték 7 felvonásban, a főszerepben Raymond Griffith. Ebben a komédiában boszorkányos ügyességgel játszó el a legmulatságosabb jeleneteket. A néző szinte belefárad a nevetésbe, mondhatni szinte sok a jóból.

VIGSZÍNHÁZ: Két sláger egy előadásban! I. Párbaj a pusztán, társadalmi dráma 10 felvonásban, a főszerepben Greta Garbo. Vad romanikus dráma az argentiniai pampákon, ahol a párisi nő minden férfit langra gyújt s minden új izgalom egy tragédiának a keletkezése. Csupa látványos érdekesség és pompás felvételek. — Megelőzi II. Uram, On megcsal, vígjáték 7 felvonásban, a főszerepben Raymond Griffith. Ebben a komédiában boszorkányos ügyességgel játszó el a legmulatságosabb jeleneteket. A néző szinte belefárad a nevetésbe, mondhatni szinte sok a jóból.

KÖZGAZDASÁG

Fedező vásárlások a határidő-piacon

Határidőüzlet előfordult kötése: Buza: Május 33.74, 33.72, 33.80, 33.82, 33.76, 33.74; zárlat 33.72—33.74. Október 29.12, 29.14, 29.20, 29.16; zárlat 29.10—29.12. Március 27.14, 27.16; zárlat 27.12—37.14, Április 27.14, 27.16; zárlat 27.16—27.20. Május 27.50, 27.48, 27.52; zárlat 27.48—27.52. Október 22.24, 22.28; zárlat 22.26—22.28.
Készárúüzlet hivatalos árjegyzései: Buza: Tiszai 75 kg-os 33.80—34.00, 76 kg-os 34.30—34.70, 77 kg-os 34.70—35.10, 78 kg-os 35.10—35.50. Felsőtiszaizai 75 kg-os 33.60—33.90, 76 kg-os 34.10—34.50, 77 kg-os 34.50—34.90, 78 kg-os 34.90—35.30. Pestvidéki rozs 27.00—27.10. Egyéb rozs 26.90—27.00. Takarmányárpa I. 23.30—24.10. Takarmányárpa II. 22.70—23.20. Tengeri 20.00. Zab I. 22.20—22.40. Zab II. 22.00. Korpa 17.20—17.40.
Valutaárfolyamok. Angol font 27.79—27.95, Belga legger 79.525—79.825, Cseh korona 16.92—17.—, Dán korona 152.45—153.10, Dinár 10.03—10.08, Hollandi forint 228.85—229.85, Lengyel zloty 63.25—64.75, Leu 3.33—3.43, Leva 3.75—4.15, Lira 26.10—26.60, Német márka 135.70—136.20, Osztrák schilling 80.375—80.725, Norvég korona 149.30—149.95, Svájci frank 110.05—110.95, Svéd korona 153.10—153.75.
Frencvárosi sertésvásár. Maradvány 763 sertés és 36 süldő. Felhajtás 415 sertés és 5 süldő. Eladatott 260 sertés. Arak: könnyű 152—172, nehéz 172—182.

Minden külön értesítés helyett
A. B. F. R. A.
Mély fájdalommal tudatjuk, hogy forrón szerietit édesanyánk, nagyanyánk, testvérünk, rokonunk
Szántó Gyözőné sz. Gerber Eugénia
életének 61-ik, özvegyiségének első évében hosszas szenvedés után elhunyt.
Kedves halottunkat 1927. március hó 23-án szerdán d. u. 3 órakor kísérik utolsó útjára.
Végtszességétélére jóbarátainkat szomorodott szívvel meghívjuk.
Debrecen, 1927. március hó 22-én.
Özv. Hajdu Imréné Szántó Jolán, Lindner Leoné Szántó Magda, Szántó László gyermekei.
Hajdu András, Lindner László Lindner Lucy unokái.
Özv. Ungár Lipótné, Özv. Jánker Józsefné, Özv. Szántó Izidorné, Dr. Szántó Sámuel sógora és sógornői.
Lindner Leó veje.
Koszoruk mellőzését kérjük.

Női kalap különlegességek, jutányos alkütségek
KARDOS BÉLÁNÉ
Miklós-utca 4., I. em.
LENGYEL
FEST, MOS, TISZTÍT
Csapó-utca 28.

Jaj de Halló, Jaj de bajos Charles Mert v Lesz m Stux m Valentí Minns.. Ró—Ró Santa Jenny Valenc Azaya Muss s Frau
: angó szeb Szeret Lesz Piccol acien Paquit Tango Mon F Parlay Parlez
O Ton Du, n Weil When Wal
Budap Black
Me-ni Lola, Je ne J pen Take, Aw Pour
Heg zönm
A fer legtök

A debreceniek találkozóhelye
 Budapest legalsóstrandjára, modern családi szállója az **István Király szálloda**
 VI., Podmaniczky-utca 8.
 Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás, modern berendezés, központi fűtés, melegvízszolgáltatás, lift.
 A Nyugati pályaudvar közelében.

Megérkeztek
A TAVASZI DIVATSZÖVETEK
Szabó János
 urliszabóságában
 Debrecen, püspöki palotában.

Legolcsóbban
FEST, TISZTIT
Weisz,
 Arany János-utca 9.
 Gyász esetén 24 óra alatt.

MINDENÜTT TANCOLJAK!
 LEGJOBB TANCARABOKI
Legujabb tánczene slágerek!

	Pengő
Charleston—Foxtrott:	
Jaj de kopasz lettél	2.40
Halló, ha ló nincs számár is jó	2.40
Jaj de ba... jaj de ba... jaj de bajos	2.20
Charleston-match	2.40
Mert van egy új Charleston	2.40
Lesz még a ridikülbe...	2.40
Stux maga vérbeli párisi lett	2.40
Valentine	2.20
Minns...	2.40
Ró—Ró—Rozil	2.40
Santa Lucia	2.40
Jenny	2.40
Valencia	2.40
Azaya	2.40
Muss denn immer ihre werte Frau...	2.40
Tangó—One step:	
Tangó-album (8 legujabb és legszébb tangó darab)	5.20
Szeret-e még?	2.40
Lesz maga juszt is az enyém	2.40
Piccolo Navio	2.40
Lacienda	2.80
Paquita	2.40
Tangó Radio	2.80
Mon Paris	2.40
Parlay vou?	2.40
Parlez-vous francais?	2.40
Waltz:	
O Tommy (Always)	2.80
Du, nur du...	2.40
Weil Meet Again	2.40
When I dream of The Last Waltz with You	2.40
Budapest—Black-Bottom:	
Budapest—G. Chorin	2.40
Black Bottom	2.80
Chansonok—Kuplék:	
Me-ninja	2.60
Lola, Lola	2.40
Je ne dis pas, non	2.40
J pense pas á tout ca	2.40
Take, oh Take Those Lips Away	2.40
Pour vous Mesdames	4.80
stb. stb.	

Kaphatók:
Hegedüs és Sándor Rt.
 zeneműkereskedésében, a főposta mellett.
 Telefon 54.
 A fenti kották gramofonlemezen, a legtekintélyesebb főlvetelben is kaphatók és megrendelhetők.

Tavaszi ujdonságok
selyemáruban
 kicsinyben és nagyban árusításra raktárra érkeztek
Zoldán Izsák nagykereskedőhöz
 Piac-u. 19. sz. udvar,
 ahol detailvevők is engrosárban szolgáltatnak ki.

Récsey éttermei Csapó-u. 65.
 Naponta frissen csapolt **sör.**
 Kitűnő fajborok, zóna reggeli, állandóan hideg és meleg konyha.
 A Magyar bandából kivált tagok **Benczi Orbán** vezetésével minden este muzsikálnak.
 A nagyközönség szíves támogatását kérem
Récsey Lajos vendéglős.

2 üléses 6080 P
 4 " 6720 "
 Szállítókoszi 6400 "
 1 tonnás 8640 "

Hupmobile, Salsom, Talbot, Latil személy- és teherautók, autógummi képviseltek.
 Karosszéria gyártás, motor javítás, Duco fényezés géppel, bérautók, kocsik.
Neuländer Andor karosszéria és kocsigyára
 Erzsébet-ut 28. Telefon 11-47.

Urnak
 Parasztnak
 egyformán használ
 a valódi dr. SZELENYI-féle
Talizmán sósborszesz
 a legbiztosabb hatású, legerősebb és legolcsóbb egészségpótló házi szer.
Mindenütt kapható.
 Gyártja: Dr. SZELENYI ÁRPAD vegyészeti művel DEBRECEN.
 Próbaüveg 13,500. Középvég 38,000. Nagyüveg 75,000 korona.

KUN JÓZSEF késműves-műköszörűs
 Széchenyi-utca 1.
 Javítások jutányos áron.

Schiffer József
 Üvegcsiszoló- és tükörgyártási telepe
Csapó-utca 19.

I. o. külföldi
POROSZ SZÉN
 olismert jómínőségű hazai szének valamint
 aprított és hasábos **tölgység és bükkfa** azonnali szállításra a legolcsóbb nappal árban beszerezhető:
BARTHA tüzelő- és szén telepén
 Ispotály ucca 3/b. Telefon 7-85.

BETTAUER
 LEGÉRDEKESEBB ÉS LEGIZGALMASABB MODERN TÁRSADALMI REGÉNYEI.
 Ma már világosan és tisztán áll előttünk Bettauer írói és emberi értéke. Sokan félreértik, pornografusnak tartják, pedig csak őszinte krónikása annak a kornak, melybe végzete sodorta.
 Ma már nem férhet vita ahhoz, hogy Bettauer nem erkölcsstelen író. Ellenkezőleg: moralista, aki minden bűnre magyarázatot keres és a lélekbűvár finom eszközeivel tárja elénk a bűntettek rugóit.
 Most jelent meg a **Második sorozat:**
 I. A kalandor
 II. Egy világváros mélyeiből
 III. Lilike nyomában...
 IV. Fokról-fokra
 V. A világ leggazdagabb embere
 Előzőleg megjelent az **Első sorozat:**
 I. Asszonyfaló
 II. Ököljog
 III. Lelkiismeret nélkül
 IV. A fekete héttő
 V. Aki három óráig volt asszony
 Egy-egy sorozat, azaz 5 kötet ára egész vászon, dusan aranyozott diszkötésben, tokban 44.— P füzve 22.—
 Kaphatók **havi részletfizetésre is** a **HEGEDÜS és SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RT.** könyvkereskedésében, Piac-u. 34.

Galgóczi Magántanfolyam és Jogiseminárium
 Budapest, VIII., Mária Terézia-tér három (Baross ucca.)
 Előkészít középiskolai magánvizsgákra, érettségire, alapvizsgákra, szigorlatokra. Kitűnő jegyzetek.

Női kalapok,
 legdivatosabb ruhák, alkítások legjutányosabban
Belvárosi női divatterem és kalapszal
 Kossuth-utca 26.

Kész férfi ruhák
 kaphatók
Szabó János
 url szabóságában
 Debrecen, püspöki palotában.

Jég
 bármily mennyiségben állandóan olcsón kapható. **Hűtésre** bármilyen árut mérsékelt díj mellett elfogadok. **Széchenyi-utca 22.**
 Telefon 305 és 82.

POSTA
Házasság
 céljából 22—28 éves urileány vagy asszony ismeretségét keresem. — Közepes hozomány szükséges. — Hozzáértő levelet kérem „Reális házasság” jellegére. Titoktartás biztosítva. 3768

Beköszöntött
 a tavasz... Lelkem mégis oly tagyos... Arvának érzem magam, mert nincs senkim, csak beteges anyám. Férjhezmennek becsületes gondolkozásu uriemberhez, aki ambíciót érezne szomorkodó kedélyemet felvidítani. Sokat csalódtam környezetemben, megkísérlem az ismeretlen... Fiatal, házias urileány vagyok. Vágyon: teljesen beinstruált földbírtok. — Kézzpénzem ötvenezer pengő. Teljes című levelet „Tavaszi ibolya” jellegére kiadóhivatalba. (Kaland, név nélküli céltalan.) 368

VÉTEL
Kerékpárt,
 jó gyártmányút, keveset használtat, megvételre keresünk. Piac 10. I. 1. 3785
Egy
 használt sörszivattyút veszek. — Kéttmalom u. 16. 3766

Középnagyságu
 jég szekrényt megvételre keres — Deutsch Albert és fia. 3761
Megvételre
 keresek a városban jókarban levő egyszerűbb kis házat. Címeket a Független Újság kiadóhivatalába (Piac u. 49.) kérem bejelenteni. 3543

HAZAKAT,
 földet, lakásokat adhat, vehet **Samu ingatlanforgalmi irodájában,** Piac 41. 2321

ELADÁS
Parkettfényesítő
 padlóakk különlegességek, kályha ezüst, zomáclakkok minden színben kapható Klein Vilmos festéküzletében, Arany János u. 10. (udvar). 363

Szeművegek
 receptre és anélkül, hőmérők, látszerek legolcsóbban Nagy lát-szerésznél, Piac ucca 30. 1297

MOSKOVITS JÓZSEF
uri divatszabó termébe
valódi angol ujdonságok
érkeztek!

Modern
plissé gouvret olcsón készít
Schwartzné, Erzsébet ucca 55. 372

Varrógépek,
eredeti Centralbobin, 2.200.000,
tizévi jótállással Molnár Testvé-
reknél, Nagytemplomnál. Telefon
7-27. Cégre figyelni! 2251

Sírkövek
műköből, természetből olcsón kap-
hatók Debreceni Működgyárnál,
Fürdő ucca 2. 388

Jóminőségű
csertéglá és cserép kapható a
Tóth és Sebestyén Rt. Kishegyesi
uti téglagyárából. — Eladása Si-
monffy ucca 1/a. II. emelet. Tele-
fon 6-10. 388

Alkalmi vétel.
Böszörményi-ut 13. sz. ház három-
szobás azonnali beköltözéssel hat-
ezer pengőért eladó. Bővebb felvi-
lágosítás a Máté-ingatlanirodában,
Széchenyi ucca 55. 3775

Eladó
a tetőtleni Zichy-uradalomban
2000—2500 mázsa őszi szalma,
2500—3000 mázsa őszi törek, 150
—200 mázsa tavaszi törek, 40.000
kéve tengeriszár. Érdeklődők for-
duljanak az uradalom intézőségé-
hez Tetőtlen 4. 3774

Tüzifa
és szén legelőnyösebb beszerzési
forrása Erdélyi tüzifa behozatali
rt. Telefon 12-50 és 10-93. 388

Egy
darab hármas számú Wertheim-
szekrény eladó. Miklós ucca 11.

Karbolineum
nagy és kis mennyiségben kapható
Klein festéküzlet, Arany János
ucca 10. (udvarban). 368

Husvét közeledik...
Szeretném, ha árván maradt gyer-
mekemnek a husvétit nyuszikát
jövendőbeli anyuka adná át. Más-
odik éve, hogy magam és kis
gyermekem lelken az egyedüllét
ólomsulya nehezedik. Ohajtásom:
magamnak szerető hitvest, gyer-
mekemnek gondos anyát megtalál-
ni! Földbirtokos, harmicnégy éves,
özvegy uriember vagyok. Tekinté-
lyesnek mondható vagyonom, jö-
vedelmem megengedik, hogy jö-
vendőbelimtől hozomány iránt ne
érdeklődjek. Gyermekszerető ur-
hölgy levelét várom „Nyuszikáért
ment anyuka” jellegre kiadóhiva-
talba. (Diszkrétció biztosítva. Névtelen
válaszolatlan.) 367

Hozott
kelméből készítek divatos öltönyt
és felöltőt. — Leszállított árak!
Lebovits, Hatvan ucca 5. 3737

Figyelem!
Csakis az a valódi retorta faszén,
amelyik Kaufmann Sándor című
vignettával van ellátva. — Cimre
ügyelni! 3670

Olcsón
vehet gummitalpu tornacipőt min-
den színben Emerich Samu cégnél,
Csapó ucca 7. 231

Kézimunka-
anyagok, fonalak, gépapszurozás,
plisszirozás legelőnyösebben Szilágyi-
nál, Széchenyi ucca 1. 291

Butorszínór,
paplangomb Barcza paszományos-
nál legelőnyösebb, Degenfeld tér 3. 229

Juhgomolyát
minden mennyiségben a legmaga-
sabb napiárban vesz Turógyár,
Darabos ucca 20. Telefon 6-68. 307

RÉZÜSTÖK RÉSZLETFIZETÉSRE
is Mándokínál, Arany János ucca
13. 284

Csapó ucca 67.,
Bálint József asztalos ajánlja saját
készítésű butorait. 306

CSÉPLŐGARNITURA
rendkívül olcsó árban azonnal el-
adó. Közraktár, Hid ucca 16., —
Telefon 58. 134

Eladó
ház Hajduszoboszlón a hóforrás
közelében. Két szoba, konyha, 2
kamara, 3 disznóól és 200 négy-
szögöl udvarral. Értekezni lehet a
helyszínen: V. tized 230. 3749

Előrajzolóhoz
megérkeztek a legújabb stilszerű
sablonminták nagy választékban.
Pontos és tiszta munka. Fazekas
előnyomda és kézimunka üzlet,
Szent Anna 6. 1286

Angol
férfi és női szövetek leszállított
árban hitelképeseknek részletre
Weisz Ignácánál, Piac 73. 303

Varrógépeket
szakszerűen javítanak Molnár
Testvérek műszerészek. Telefon
7-27. Nagytemplomnál. — Cégre
figyelni! 2252

Téglát,
cserepet, meszet, cementet, só-
dert, stukator nádat legelőnyösebben
Rosenfeld Kálmánnál kaphat és
megrendelhet. Költségvetést sze-
mélyesen bemutatom. Telep: Sa-
létrom 12. Telefon 674. 297

Részletre
készpénz árban vásárolhat kabá-
tot, vásznat és mindenféle uri, női
divatcikket Apollo divatruházban
Piac ucca 67. 1386

Kapák,
ásók, fonatok, méhészeti cikkek,
műlép kapható Bakos vaskeres-
kedésében, Csapó 86. 305

Eladók
hálószobák, könyvszekrény, kony-
haszekrény, szalóngarnitúra, divá-
nyok, hencserek. Széchenyi ucca
8., Szentpétery. 114

Makói Magyar Áruház
cipőlerakata, Széchenyi ucca 44.
Nagy választék női, férfi és gyer-
mek cipőkben! 315

Eladom
tarcali hegyen 1000 négyszögöl
szőlőföldemet. Libáncsi, Péterfia 4. 290

Butorok
egelőnyösebb beszerzési helye Hauser-
nél, Simonffy ucca 2/c, városi bér-
ház. 256

Király kávéi
mégis a legjobbak! Aromás, za-
matos, a vevő előtt pörkölve, me-
leg állapotban kapható. Degenfeld
tér 11. sz. 217

Lola
kalapszalomban modell után leg-
előnyösebb árban készülnek legszebb
női kalapok. Széchenyi ucca 16.,
keresztépület. 288

Gyenge
tavaszi turó kapható Turóüzem-
ben, Darabos u. 20. Telefon 668. 233

Márványozások,
cementlapok, betonárúk, építési
anyagok a legelőnyösebben beszere-
zhetők a Debreceni Működgyárnál,
Fürdő ucca 2. sz. 388

Valódi
angol tavaszi ujdonságok megér-
keztek. Hitelképes egyéneknek
részletre is. Kupfer, Kistemplom-
bazar. 244

Irodám
által bármilyen néven nevezendő
gépeket vagy más árut jutányo-
san vásárolhatnak. Megbízásokat
eladásra vagy vételre elfogad. —
Kiss iroda, Csapó 8. 353

Agygarnitúrák,
paplanok legelőnyösebben Guttman
Dávidnál, Csapó u. 33—35., új
tanonciskola épületben. 222

Nagyothalló?
Fülzugásban szenved? Fülben nem
látható hallókészülékről prospek-
tust — lapunkra való hivatkozá-
sal — ingyen küld: Faragó, Buda-
pest, Népszínház ucca tizenhat. 366

Kalapok
alakítását, tisztítását vállalom. Uj
kalapok legszebb modellekben ol-
csón szerezhetők be Oláh József
kalapkereskedőnél, Piac ucca .63. 308

Eladó
egy hatszemélyes teljesen üzembé-
pes autó. Mészáros tér 4. sz. 3720

Alkalmi ajándéktárgyak:
arany, ezüst, alpakka ékszerek
legelőnyösebb beszerzési forrása a
Központi Ékszerház, Piac ucca 30. 1297

Gyermekdivatházban
Debrecen, Városháza (főkapu mel-
letti) legelőnyösebben beszerezhetők:
gyermek és baba fehérneműk,
keresztelő párnák és paplanok,
meleg baba és játszóruhák, köté-
nyek, szetterek, leányka és fiú
szövetruhák, meleg baba kabát-
kák, sapkák, kalapok.

A Hortobágy Múmalom RT.
Böszörményi ut 1. sz. alatti tele-
pén évtizedek óta fenálló lisztüz-
letben az általánosan elismert jó-
minőségű liszt, korpá, tengeri, ár-
pa és darák változatlanul állan-
dóan kaphatók. Telefon megren-
deléseket bármilyen kis teteiben
is házhoz szállítunk. Telefon 179.

KERESLET

Mérlegképes
könyvelő, magyar-német levelező,
gyors- és gépiró, heti néhány órai
elfoglaltságot keres. Cim a kiadó-
ban. 3779

Elektrotechnikai
tanuló felvétetik. Kézi szekeret
keresek. Parti, Hatvan ucca 58. 3782

Házvezetőnőnek
mennék intelligens idősebb urhoz.
Cim a kiadóban. 3784

Helyiügynöknek
tevékeny, kisigényű fiatal keres-
kedőségét alkalmazunk. Piac
10., I. I. 3786

Ügyes
leány tanulónak felvétetik Silber
Linus varrodájába, Teleki ucca 90. 3759

Eláruló
asszony felvétetik. Kohn Simonffy
18. 3173

Megbízható
zsidó fiút azonnal felveszek. Kóser
tejet házhoz szállítok. Steinmetz,
Hatvan-u. 16. sz. 3778

Ügyes
gyermekruha- és kötővarrónő, ki
üzletben már dolgozott, felvétetik.
Klein, Nyugoti 42. 3777

Irodába
férfit kevés óvadékkal azonnal
felveszek. Cim a kiadóban. 353

VEGYES

BUTOROZOTT
udvari szobát keres április 1-re
csendes családnál idősebb ma-
gántisztviselő. „Pontos” jelige
alatt a címet a kiadóba kérem le-
adni. 3296

Villát keresek
Nagyerdőn (három, négyszobásat)
nyárra. Műtrágyagyár, Szent Anna
64. 384

Gazdasági vetőmagvak
mint
Lucernemag, Lóheremag,
Cukorrépmag, Takarmány-
répmag, Bökönymag
kaphatók
DEUTSCH ALBERT és FIA
magkereskedésében.

Jóminőségű
butorok
olcsó áron
részletfizetésre is
kaphatók
WEINSTOCK HENRIK NÉL
Miklós ucca 2., Apolló-butorüzlet.

Egy
különbejáratu szép butorozott szo-
ba kiadó. Kálvin tér 5. 3781

Lakatosműhely
augusztus 1-re kiadó. Miklós u. 18. 3783

Utlevélhez
vizumot 24 órán belül elkészítte-
tek. Cim a kiadóban. 3780

Elegánsan
butorozott szoba kiadó, ugyanott
feltétlen urinó szobatársnak ke-
restetik. Arany János 54. 3776

PIAC UCCAN
modern 7 szobás lakás május 1-re
kiadó. Cim a kiadóban. 3450

KOLLEGIUM
mellett csinosan butorozott szoba
urienbernek vagy fiatal párnak
kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 3537

MODERN
kétszobás lakást a nagyállomás
felé való részen lelépéssel május
1-re keresek. Cim a kiadóban. 3754

Raktárt
vagy világos pinchelyiséget üzle-
tem közelében keresek. Berger,
Piac 66. 336

Tanos Lajos
villanyerőre berendezett művi-
rág, művelés és sirkoszuó gyára,
Debrecen, Darabos ucca 45. 1310

Husfűstölés
Zöldfa ucca 3. szám alatt. 2894

BUTOROK
beraktározását elvállalja igen ol-
csó díjak mellett. Közraktár, Hid
ucca 16. 228

4 VAGY 5 SZOBÁS
lakást keresek lehetőleg a köz-
ponton lelépéssel, esetleg cserélés
utján. Cim a kiadóban.

Uri szoba
berendezés, kiállítás első díjjal
kitüntetve, eladó. Lusztig Ernő
asztalosmester, Deák Ferenc ucca
10. 1327

Hő- és sárcipőket
villanyerőre berendezett üze-
mbeben a legszebben és legelő-
nyösebben javítok. Szander, Deák
Ferenc ucca 21. 147

GYERMEKKABATOKAT
hozott kelméből olcsón varr a
Gyermekdivatház, Városháza (fő-
kapu mellett). 207

MENEKÜLT ÓRAS
szakszerűen, meglepő olcsón vál-
lal javításokat. Rákóczi u. 36. sz.